

Konečno se naj še omeni, da ima odločba upravnega sodišča v mislih samo vpogledno pravico davkoplačevalcev, ki se nahajajo v jedni in isti skupini. Vprašanje, sme li davkoplačevalec zahtevati od davčnega oblastva, da mu naj da pogledati tudi register nižje skupine, s to odločbo ni rešeno. To vprašanje pa more v konkretnem slučaju zadobiti tudi aktualno važnost. Rahločutnost do davkoplačevalcev namreč ni tolika, da bi se poklicani faktorji z lepa popeli do stališča prave jednakomernosti, koja včasih zahteva, da se posadi jeden davkoplačevalec iz višje skupine v nižjo skupino, a namesto njega posadi davkoplačevalca iz nižje v višjo skupino. Vzlasti davčni nadzornik ima najrajši kolikor moči veliko davkoplačevalcev v višji skupini, a kolikor moči malo davkoplačevalcev v nižji skupini.

Dr. Anton Brumen.

Sodno-zdravniška mnenja.

IV.

Zlomljenje nósnice¹⁾ — težka oškodba v smislu §-a 152 kaz. zak.? Ključavnica — je li táko orodje, s katerim je moči primernim načinom prizadeti oškodbo po smislu §-a 155 a) kaz zak.?

Dne 28. avgusta leta 1896. je bil ranjen M. na nosu tako, da mu je z veliko močjo priletela zarjavela ključavnica na ranjeno mesto. Sodno-zdravniški zvedenci iz Č. so našli dan pozneje na ranjencu naslednje oškodbe:

I. Na levi plati nosnega hrbta, ravno sredi med tem in notranjim očesnim kotom je videti okoli 2 cm dolgo in 5 mm široko stikovno ločitev, zavzemajočo kožo in mezdno. Robi te oškodbe so nepravilni in zobčasti, močno rdeči in precej krvaveči. — S preiskovalno iglo se otipa v celem obsegu opisane rane kost, katera je v zgornji polovici počena in odrta. Če poškodovanec zatisne nozdrvi²⁾ in se potem tako napne,

¹⁾ Nasenbein.

²⁾ Nasenlöcher.

kakor bi hotel skozi nos izdahnuti, se sliši izstop zraka iz navedene kostne razpoke. Okrožje je precej oteklo in tudi nekoliko boleče.

II. Vezna kožica levega očesa je rdečkasta, sosebno v bližini spodnjega zunanjega dela roženice. Roženica sama in drugi deli očesa so zdravi.

III. Na zgornji in spodnji veji levega očesa je videti dvojje krvnih podpluteb, velikih za vinar. Okrožje je nekoliko oteklo, koža višnjevkasta.

IV. Desna spodnja veja, kakor tudi desna nosna plat sta otekli, zelo rdečkasti.

Drugih oškodb ni najti. — Poškodovanec je nekoliko potr, žila krepka, bije v minuti stokrat.

Mnenje.

Opisane oškodbe so bile prizadete pred kakimi 24. urami najbrže s trdim, robatim predmetom. One pod št. II., III. in IV. opisane so lahke, zaceljive brez nasledkov v 8 dneh¹⁾ ter združene s šestdnevni motenjem v izvrševanju poklica. Kar se tiče oškodbe, opisane pod št. I., se o njej sedaj ne moreva končno izreči ter si pridrživa dopolnilno preiskavo čez 3 tedne.

Končni izvid.

(Nadaljevanje dne 22. septembra 1896.)

Kožna rana je popolnem zaceljena, na njenem mestu je močan, nekoliko navspred strleč obrunek. Tudi stikovna ločitev v kosti je zaceljena, le, da je kost vdrta, kakor je že opisano v prvem izvidu, ter odebelela na prejšnjih razpokah.

Končno mnenje.

Doba motenega zdravja je trajala več nego 14, a manj nego 20 dni. — Oškodba ni bila sama na sebi težka, bila je pa prizadeta s takim orodjem in na tak

¹⁾ To je menda tako umeti, kakor bi te oškodbe poškodovanca motile v zdravju 8 dni. Zakon govori le o motenji zdravja ali poklica. O dobi zdravljenja se ni zvedencu izreči, ker ta ni identična z motenjem v zdravju. (Glej: Finger: „Das Strafrecht“ II. 1895, str. 37; Dittrich: „Lehrbuch der gerichtlichen Medicin“ 1897, str. 48 in Hoffmann: „Lehrbuch der gerichtlichen Medicin“ 1895, str. 314.)

način, da je z le-tem navadno združena smrtna nevarnost. Orodje je bilo namreč težko in ostro robato, — čveterokotna, vsa zarjavela ključavnica. Orodje je bilo vrženo proti glavi poškodovančevi z veliko močjo iz bližine; če bi bilo le malo bolj na levo zadelo, tedaj bi bilo izgubljeno levo oko, ali pa bi bil zadet kak drug del krova lobanje; v tem slučaju bi bila gotovo črepinja prebita. Če prevdarimo, da je bilo orodje zarjavelo, smemo trditi, da bi se bila opisana rana gotovo inficirala, če bi ne bilo takoj zdravniške pomoči¹⁾ Sicer bi pa v tem slučaju tudi infekcija ne povzročila smrtne nevarnosti, kakoršna bi pač nastala, če bi ključavnica zadela črepinjo in jo prebila.

Dne 5. decembra 1896 se je vršila glavna razprava na sodnem dvoru v N. — Prečitanemu predstoječemu izvidu sta tedaj dodala zdravniška zvedenca nastopno:

Od levega notranjega očesnega kota se razteza proti sredi nosnega hrbta 2 *cm* dolg, 2 *mm* širok, kljukast, nepremičen obrunek. Pod njim je čuti na nosnem nastavku zgornje čeljusti kostni obrunek.²⁾ Od tega mesta do stika med čelničnim in čeljustnim nastavkom je kost 2 *mm* globoko vdrta. Pritisek na to mesto povzroči bolečine. Ako se otipa z malim prstom nosnice,³⁾ se prepriča, da je v zgornjem delu nekoliko zožena. Sólznica⁴⁾ ni poškodovana.

Mnenje.

Opisano oškodbo je smatrati za težko, ker je bila nósница zlomljena in mali del celo vdrt. Sploh pa morava vsako rano v kosti oceniti po smislu §-a 152. kaz. zak., torej za težko. Vsaka kost je važen del dotičnega ustroja, in če je ta v svoji funkciji moten, trpi kolikor toliko celo telo. Nósница je res mala koščica in nima tako zlih nasledkov (bolečin), če se zlomi, kakor kaka večja kost. Sodni zdravniki

¹⁾ Trditve, katerih ne moremo z znanstvenega stališča s tako gotovostjo izreči!!

Pis. opomba.

²⁾ Callus.

³⁾ Nasenhöhle.

⁴⁾ Thränenbein.

so v tem jedini, da je zlomljenje katere kosti koli oceniti za težko oškodbo.

Mogoče je, da je v tem slučaju poškodovanec deloma svoj poklic zvrševal; popolnem ga pa gotovo ni mogel, ker ne verjameva, da bi bil šel peš h kakemu oddaljenemu bolniku, kakor je to navadno do sedaj delal. Rana se je gnojila; vsled tega in tudi radi precejšnje izgube krvi je poškodovanec tako oslabel, da je mogel popolnoma ozdraviti še-le v teku 14 dni. Toliko časa je bil torej moten v zdravju in zvrševanju poklica.

Kar se pa tiče orodja, s katerim, in načina, na kateri je bila poškodba prizadeta, izjavljava:

- a) Orodje ni bilo tako, da bi z njega uporabo kedo človeka spravil navadno v smrtno nevarnost.
- b) Tudi način ni bil tak, ker poškodovalec je vrgel, sicer z veliko močjo ključavnico proti poškodovancu, dokazano pa ni, da je ravno na glavo meril.

Ker sta si bili mnenji sodnih zdravnikov v Č. in N. bistveno nasprotni, je predlagalo državno pravdníštvo, naj se povpraša medicinska fakulteta graška za končno mnenje.

Ta je izrekla:

»Nekega letnega večera — datum in ura nista v zapisnikih navedena — je bil M. na levi plati nosa ranjen. Krepak človek je vrgel namreč proti njemu staro zarjavelo ključavnico.

To oškodbo sta opisala zdravnika v Č. dne 30. avgusta l. 1896. tako-le: Na levi plati nosa, v sredi mej levim notranjim očesnim kotom in nosnim hrbtom je 2 cm dolga povprečna razpoka v koži; robí so nepravilni, zobčasti, precej krvaveči. S preiskovalno iglo se otípa oguljena kost, katera je udrta in počena. Če se nozdrví zatisnejo in hoče poškodovanec skozi nos izdahniti, uide zrak skozi kostno razpoko.

Dne 22. septembra sta ista zdravnika našla na mestu rane nekoliko navspred štrleč obrunek. Tudi razpoka v kosti je bila zaceljena, a kost vdrta.

Ta izvid sta zvedenca zaključila z mnenjem, v katerem trdita, da oškodba ni bila težka, pač pa prizadeta s takim orodjem in na tak način, da je z le-tem navadno združena smrtna nevarnost.

Na glavni razpravi v N. dne 5. decembra sta tamošnja zdravniška zvedenca rekla, da je bila oškodba sama na sebi težka, ker smatrata vsako zlomljenje kosti za tako, sosebno, če je, kakor v tem slučaju, komplikovano z rano v koži. — Glede orodja sta pa izjavila, da ni bilo tako in tudi ne način, da bi bila z le-tem navadno združena smrtna nevarnost.

Na predlog podpisanca¹⁾ je doposlalo c. kr. sodišče v N. »corpus delicti«, 870 gramov težko, zarjavelo ključavnico, kakor tudi natančnejše poročilo o načinu, na kateri je bila oškodba prizadeta.

Dne 5. marca 1897 zaslišani poškodovanec je izpovedal: Poškodovalec je pred leti obolel v službi pri meni na vročinski bolezni. Od tega časa je enkrat v meseci zmešan tako, da na vse načine razgraja, sosebno o polni luni. V takem trenutku in v pijanosti je zgrabil ključavnico, katera mu je bila baje na poti, ter jo vrgel proč. Isti čas pa sem prišel jaz po stopnicah v vežo, in že vržena ključavnica me je zadela v oddaljenosti 5 — 6 korakov na levo očesno stran. Poškodovalec ni imel namena mojo glavo zadeti, kakor tudi sploh mene ne. Jaz sem prišel torej le po naključji do navedene oškodbe.

Po teh razjasnilih je oddati naslednje

mnenje:

- a) Navedena oškodba — komplikovano zlomljenje nósnice in čelničnega nastavka gornje čeljusti — je bila sama na sebi težka;
- b) orodje — sicer sposobno primernim načinom povzročiti smrtno nevarno oškodbo — ni bilo na tak način uporabljen, da bi z le-tem bila navadno združena smrtna nevarnost.

Dr. P. Defranceschi.

¹⁾ Dvorni svetnik prof. Nicoladoni.

